



ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-02-05 i mål nr P 190-17, se bilaga A

PARTER

Klagande

Alingsås kommun, 441 81 Alingsås

Motparter

1. ASA,
2. HA,
3. PA,
4. AB,
5. KB,
6. TC,
7. EE,
8. KF,
9. PH,
10. AH
11. MH,
12. SJ,
13. CK,
14. MJ,
15. AML,
16. UL,

Dok.Id 1444189

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

17. EM,

18. IM,

19. JM,

20. CJP,

21. OSC

22. AS,

23. ES,

24. SS,

25. PS,

26. AW,

27. SMVT,

28. MÅ,

29. UÅ,

Ombud för 1–4, 6–14 och 16–28: KB

Ombud för 15: UÅ

SAKEN

Detaljplan för Alingsås, Bostäder vid Östra Ringgatan/Farkosten 11 i Alingsås kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Samhällsbyggnadsnämnden i Alingsås kommuns beslut den 12 december 2016, § 209, dnr 2015.150 SBN, att anta detaljplan för Alingsås, Bostäder vid Östra Ringgatan/Farkosten 11.

BAKGRUND

Samhällsbyggnadsnämnden i Alingsås kommun antog den 12 december 2016 en detaljplan för bl.a. fastigheten Farkosten 11. Syftet med planen är att möjliggöra uppförandet av omkring 30 smålägenheter i centralt läge med god tillgång till kollektivtrafik. Planen medger en byggnad i tre våningar med en indragen takvåning och loftgångar. Idag är det parkeringsplatser på fastigheten, som ligger i centrala Alingsås norr om järnvägen. Öster om planområdet finns Utbildningens hus. Parallellt med den längre byggnadskroppen ligger ett flerbostadshus där flera av klagandena bor (fastigheten X). Nordväst om fastigheten ligger en villa där UÅ och AML bor (fastigheten Y).



Plankarta

Mark- och miljödomstolen upphävde beslutet att anta detaljplanen med motiveringen att de betydande olägenheter som planen medför för boende på fastigheterna X och Y främst i form av insyn men även totalt förbyggd utsikt och skuggning överväger det allmänna intresset av att bebygga området enligt planen.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Alingsås kommun har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa beslutet att anta detaljplanen.

ASA, HA, PA, AB, KB, TC, EE, KF, PH, AH MH, SJ, CK, MJ, AML, UL, EM, IM, JM, CJP, OSC, AS, ES, SS, PS, AW, SMVT, MÅ och **UÅ** (ASA m.fl.) har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Kommunen har, utöver vad som anförts i mark- och miljödomstolen, anført i huvudsak följande:

Naturskyddsföreningen har inte fått detaljplanen på remiss eftersom planen inte berör föreningens intressen. För besökare till Utbildningens hus finns över 300 parkeringsplatser i ett parkeringshus som ligger omkring 150 meter från platsen. Området som omfattas av detaljplanen ligger inom Alingsås stadskärna. Stadskärnan utgörs av en gammal tät kvartersstad. Att bygga på platsen är förenligt med den struktur som finns i staden. Den föreslagna placeringen av huset innebär att det blir cirka 25 meter från den längre byggnadskroppen till det befintliga huset på fastigheten X. Gaveln på den nya byggnaden kommer att hamna 12,5 meter från det befintliga huset på X. Den nya byggnaden kommer att skymma utsikten mot en hög slänt med väg och järnväg, vilket inte kan anses som mervärden för befintliga bostäder. För att klara bullernivåerna från tågtrafiken behöver byggnaden utformas i vinkel med viss höjd. Fastighetsägaren kommer att bekosta sanering av den förorenade marken innan eventuell byggnation.

ASA m.fl. har, utöver vad som anförts i mark- och miljödomstolen, anført i huvudsak följande:

Kommunen borde ha hört Naturskyddsföreningen som remissinstans. Parkeringshuset, som ligger omkring 250 meter från platsen, kommer inte att räcka till för att täcka behovet av parkeringsplatser. Frågan om cykelparkeringar är inte löst i planen. Det är olämpligt att bygga på förorenad mark och så nära den kulvert som leder en å under parkeringen. Deras utsikt mot en gång- och cykelväg med liv och en grönskande slänt tillför mervärde. De har fri sikt från 70 till flera hundra meter, vilket ger möjlighet att följa dygnets och årstidernas variationer. Genom detaljplanen tillåts en byggnad om 13,1 meter som kommer att medföra att solljuset inte når in i deras bostäder under vintermånaderna. Från uteplatserna på X till den nya byggnadens innergård är det endast omkring fem meter. På innergården kommer det att finnas ytor för utevistelse, vilket leder till insyn hos dem. Det är bara omkring fyra meter från uteplatsen vid ÖR till gaveln på det nya huset. Med loftgång och fönster även på gaveln blir insynen betydande. Avståndet till trädgården på fastigheten Y från nybygget blir 16 meter inklusive gatan. Sammantaget medför detta en betydande olägenhet för dem och detaljplanen kan därför inte antas.

UÅ och **AML** har för egen del tillagt följande:

Deras hus och trädgård är en kulturhistoriskt värdefull miljö. En anpassning av den planerade byggnationen till den kulturhistoriska miljön krävs därför. Deras tomt och hus har påverkats av vibrationer vid tidigare byggen. Vid ytterligare eventuella pålningsarbeten kommer deras fastighet att skadas.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Kommunen får inom förhållandevis vida ramar avgöra hur marken inom den egna kommunen ska disponeras. En prövning av en detaljplan är begränsad till frågan om beslutet att anta detaljplanen strider mot någon rättsregel på det sätt som gjorts gällande i målet eller som annars framgår av omständigheterna. Vid en prövning enligt

plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen.

Som mark- och miljödomstolen har angett saknas det anledning att ifrågasätta det allmänna intresset av att bygga bostäder centralt i Alingsås.

Huvudfrågan i målet är om planens genomförande kommer att medföra en betydande olägenhet för de närboende på det sätt som anges i 2 kap. 9 § PBL. Vid bedömningen av vad som i det enskilda fallet är att betrakta som betydande olägenhet måste beaktas bl.a. områdets karaktär och förhållandena på orten. Detta innebär att toleransnivån måste vara något högre i vissa fall (se prop. 1985/86:1 s. 484.) Enligt praxis är förtätning i centrala delar av tätorter, innebärande bl.a. skymd sikt, skuggning och insyn, något som man som närboende har att förvänta sig.

Den aktuella fastigheten ligger mycket centralt i Alingsås. Den planerade byggnationen kommer att medföra insyn, skuggning och minskat dagsljusinsläpp för de boende på X och i viss mån även för de boende på Y. För de på X som bor närmast gaveln på den planerade byggnaden kan denna också medföra en viss känsla av instängdhet. Utsikten mot järnvägen kommer att begränsas. Till skillnad från mark- och miljödomstolen gör dock Mark- och miljööverdomstolen bedömningen att de olägenheter i form av insyn, skuggning, minskat dagsljusinsläpp och känsla av instängdhet som den byggnad som planen medger kommer att medföra för de närboende inte kan betraktas som betydande i plan- och bygglagens mening. Inte heller möjligheten att uppföra komplementbyggnader med en högsta nockhöjd om tre meter på s.k. korsprickad mark, dvs. åtminstone fem meter från X, innebär en sådan betydande olägenhet.

När det gäller frågorna om antalet parkeringsplatser, framkomlighet för räddningstjänsten och risk för påverkan på befintliga byggnader i form av vibrationer vid pålningsarbeten gör Mark- och miljööverdomstolen inte några andra bedömningar än de som mark- och miljödomstolen har gjort. Inte heller i övrigt har det framkommit någonting som skulle kunna medföra att planen inte kan antas.

Mark- och miljööverdomstolen har noterat att den skallinjal som finns på plankartan inte stämmer överens med den angivna skalan. Detta är en otydlighet och en brist i detaljplanen. Den angivna skalan stämmer emellertid. Inte heller felet avseende skallinjalen kan ensamt anses vara en sådan brist som medför att detaljplanen ska upphävas.

Sammanfattningsvis finner Mark- och miljööverdomstolen att kommunen inte har överskridit det handlingsutrymme som plan- och bygglagen ger och att detaljplanen inte strider mot någon rättsregel. Det finns därmed inte skäl att upphäva detaljplanen. Mark- och miljödomstolens dom ska därför ändras och beslutet att anta detaljplanen ska fastställas.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg, Ingrid Åhman, referent, och Margaretha Gistorp samt tekniska rådet Börje Nordström.

Föredragande har varit Emilia Sjödahl.



VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-02-05
meddelad i
Vänernsbor

Mål nr P 190-17

PARTER

Klagande

1. UÅ

2. KB

3. ASA

4. HA

5. PA

6. AA

7. TA

8. AB

9. TC

Dok.Id 377219

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsbor	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 80	måndag – fredag 08:00–16:00

10. EE

11. KF

12. MG

13. PH

14. AH

15. MH

16. SJ

17. CK

18. MJ

19. UL

20. EM

21. IM

22. JM

23. CJP

24. OSC

25. AS

26. ES

27. SS

28. PS

29. SMVT

30. MÅ

Ombud för 1-30: KB

31. AML

Ombud för 31: UÅ

Motpart

Samhällsbyggnadsnämnden i Alingsås kommun
441 81 Alingsås

ÖVERKLAGAT BESLUT

Samhällsbyggnadsnämndens i Alingsås beslut 2016-12-12 i ärende nr 2015.150
SBN, se bilaga 1

SAKEN

Detaljplan för Alingsås, Bostäder vid Östra Ringgatan/Farkosten 11 i Alingsås
kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen upphäver Samhällsbyggnadsnämndens i Alingsås beslut
den 12 december 2016, Dnr 2015. 150 SBN, att anta ”Detaljplan för Alingsås,
Bostäder vid Östra Ringgatan/Farkosten 11”.

BAKGRUND

Samhällsbyggnadsnämnden i Alingsås kommun (nedan kommunen) beslutade 12 december 2016 att anta förslaget till detaljplan ” Bostäder vid Östra Ringgatan/ Farkosten 11”. Planområdet ligger i södra delen av stadskärnan i Alingsås. Syftet med planen är att ge möjlighet att bygga cirka 30 smålägenheter i ett centralt läge med bra tillgång till kollektivtrafik.

YRKANDEN M.M.

AML, MÅ, SMVT, PS, SS, ES, AS, OSC, CJP, JM, IM, EM, UL, MJ, CK, SJ, MH, AH PH, MG, KF, EE, TC, AB, TA, AA, PA HA, ASA, KB och **UÅ** har yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändring av kommunens beslut, upphäver antagandet av detaljplanen.

De har till stöd för sin talan anfört bl.a. följande.

Parkering

De ifrågasätter kommunens beräkning av parkeringsbehovet. Idag finns totalt 64 parkeringsplatser. Av deras beräkning kommer det finns 24 platser kvar och inte som kommunen hävdar 39 platser. Reduceringen innebär att behovet inte kan täckas för samtliga boende inom området.

Påverkan på yttre och inre miljö

Kommunen har inte i planen tagit skälig hänsyn till befintliga bebyggelseförhållanden. Genom byggnationen uppstår flera betydande olägenheter i form av försämrad sikt, ökad skuggbildning och minskat dagsljus samt ökad insyn och sämre upplevelse vid vistelse på fastigheten.

Påverkan på befintliga fastigheter genom vibrationer m.m.

I granskningsutlåtandet framhålls det att den nya byggnaden inte bedöms påverka riksintresset kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Men det är inte byggnaden i sig som påverkar den närliggande fastigheten Y och Väktaren 4 som är q2-märkt utan de pålningsarbeten som kommer genomföras och som kommer leda till vibrationsskador. Därtill kommer den nya bygganden medföra skuggning som bland annat kommer att innebära att växtligheten skadas.

Framkomlighet

Detaljplanen tar inte tillräckligt hänsyn till utrymningsvägar och allmän framkomlighet. Av Räddningstjänstens kommentar, redovisad i granskningsutlåtandet, har man enbart tagit hänsyn till den nya byggnaden och inte hela området. De vägar som idag används av räddningstjänst kommer försvinna och framkomligheten kommer därför minska.

Sammanfattning

Platsen för ny byggnation är dåligt vald. Utöver redan redovisade olägenheter tillkommer bullerproblem då byggnaden är placerad nära järnvägen. Kommunen hävdar bostadsbrist och man räknar med en befolkningsökning med cirka 2000 personer fram till år 2019. De ser inte hur dessa planerade bostäder om 30 lägenheter skulle innebära en märkbar skillnad för det allmänna intresset att skapa nya bostäder. Det finns andra platser som inte medför skada och en oskäligen försämring för boende.

Därutöver har kommunen brutit i sin handläggning då solstudie inte redovisats i rätt tid under planprocessen samt att granskningsutlåtandet inte delgivits sakägare. Kommunen anger att p-platser inte regleras i detaljplan utan först vid bygglov. Detta innebär att närboende inte har möjlighet till påverkan. Behovet är idag större än de nuvarande p-platserna och genom detaljplanen försvinner cirka 40 p-platser och denna förändring får anses som en betydande olägenhet. Kommunen anger vidare att pålningsarbete kommer bedrivas så att skador undviks. Kommunen har vid tidigare exploateringar, genom pålningsarbeten, orsakat skador på närliggande

fastigheter. Frågan om pålning tillkom sent i planprocessen och de ifrågasätter huruvida en riskanalys gjorts. Intill planområdet finns byggnader med kulturhistoriskt värde som riskerar att skadas. De ifrågasätter fortfarande att Räddningstjänsten har tagit med alla fastigheter inom planområdet när det gäller att kunna nå dem med fordon. I granskning och antagande pratar man bara om den nya fastigheten. De ifrågasätter inte att det finns ett allmänt intresse av att bygga bostäder, för såväl ungdomar som äldre. Små, billiga lägenheter är eftersökta av många, inte dyra bostadsrätter som byggs idag. Det de vänder sig emot är platsen. Däremot ifrågasätter de att det skulle vara ett allmänt intresse att bättre skydda befintlig bebyggelse mot buller. Om man bygger ett hus framför deras bostad skyddas de mot buller, dock har de inte önskat bullerskydd av detta slag. Dessutom sätts det nu upp bullerskärmar längs hela järnvägen, som enligt utredning ger en godkänd miljö på framsidan av huset, och det är ju där man bygger.

Solstudien är felaktig när det gäller placering av uteplatser, storlek och tillgänglighet. Den ger därmed en felaktig bild av såväl verklighet som solighet. Solstudien är även felaktig när det gäller värdena. De ska ha skuggfritt på alla uteplatser kl. 18 vid höst- och vårdagjämning. Vid sommarsolståndet kl. 18 visar studien skugga på alla uteplatser, vilket är en klar försämring från idag och stämmer dåligt med att sol ska finnas när man är ledig. Rummen mot Plangatan har i stort sett aldrig sol, även här visar solstudien felaktiga värden. Den nya byggnaden ger inte bara skugga: den skymmer solen totalt under långa perioder. Det finns därför ingen möjlighet att de kan uppnå solighet i boendemiljön på minst fem timmar sol vid vår- och höstdagjämning kl. 09-17. Sommarkvällar blir de dessutom utan sol framöver. Vintertid når inte solen över den nya byggnaden, vilket ger mörker i såväl kök som vardagsrum, där de idag har direkt solljus.

Solstudien är skapad den 19 april 2016, och modifierad i oktober. Det datum som anges visar bara vårdagjämning. Solstudien publicerades inte förrän efter att granskningsutlåtandet lagts upp på webben (för övrigt den 4/10, fast daterat den 17/10, som var tänkt antagandedatum i nämnden) – och efter att de frågat efter den. Att det dröjde två månader tills detaljplanen antogs är irrelevant. De har inte i rätt

tid fått möjlighet att bedöma skuggbildning/solvärden. Det finns vad de kan se inget i samrådshandlingarna som säger att handlingar publiceras på hemsidan. Att man skriver det på ett dokument, granskningsutlåtandet, som enbart läggs upp på webben måste väl ändå vara fullständigt ointressant. Det innebär också att kommunen fattat beslut utan att ha haft alla underlag. Och kommunen har inte fullföljt sina skyldigheter enligt PBL.

Samhällsbyggnadsnämnden har motsatt sig yrkandet och anfört följande. Genom detaljplanen avser kommunen att genomföra en förtätning. Eftersom ytan är hårgjord och infrastrukturen är utvecklad är området väl lämpat för förtätning. I detaljplanen regleras inte hur många parkeringsplatser som måste finnas inom planområdet. Det är i samband med att bygglov beviljas som beslut om nödvändigt antal parkeringsplatser tas. Eventuellt kan servitut krävas för parkering på annan fastighet alternativt kan kommunen erbjuda parkeringsköp i närheten. Pålningssarbeten förutsätts bedrivas så att skador undviks. Vad gäller utrymningsvägar har Räddningstjänsten yttrat sig och definitiv utformning kommer att fastställas vid bygglovet. Det finns ett starkt allmänt intresse av att fler bostäder byggs, speciellt små bostäder för studerande/ungdomar. Det är också ett allmänt intresse att bättre skydda befintlig bebyggelse mot buller och i detta fall kommer en ny byggnad att fungera som bullerskärm mot tåg- och vägtrafiken. Kommunen bedömer sammanfattningsvis att de allmänna intressena väger tyngre än de enskilda intressena.

Vid en genomgång av handlingarna i ärendet konstateras att solstudien, daterat 22 mars 2016, bedömts visa att kraven på soltimmar uppfylls. Detta har också angivits i det preliminära granskningsutlåtandet, daterat 17 oktober 2016. Både granskningsutlåtandet och solstudien publicerades på kommunens hemsida den 6 oktober 2016. På grund av det stora antalet hyresgäster på Plangatan och Östra Ringgatan har det preliminära granskningsutlåtandet publicerats på kommunens hemsida och det dröjde drygt två månader innan detaljplanen antogs 12 december 2016. I både kallelsen till samråd och underrättelsen om granskning angavs att handlingar publicerades på kommunens hemsida.

Mark- och miljödomstolen har den 25 oktober 2017 hållit sammanträde i målet samt företagit syn på platsen.

DOMSKÄL

Av 13 kap. 17 § PBL framgår att den myndighet som prövar ett överklagande av ett beslut att anta en detaljplan endast ska pröva om det överklagade beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna. Om myndigheten vid prövningen finner att beslutet strider mot en rättsregel, ska beslutet upphävas i sin helhet. Annars ska beslutet fastställas i sin helhet.

Det är kommunen som, inom vida ramar, har att avgöra hur bebyggelsemiljön ska utformas i kommunen. Stor vikt bör tillmätas de lämplighetsbedömningar kommunen företagit. Den statliga kontroll som prövningen innefattar stannar därför vid en prövning av om ett överklagat kommunalt beslut att anta en detaljplan ligger inom ramen för det handlingsutrymme som de materiella reglerna ger kommunen. Det är framförallt om en kommun i sin bedömning gjort en felaktig avvägning mellan motstående enskilda intressen eller motstående enskilda och allmänna intressen eller om kommunen förfarit formellt felaktigt vid handläggningen av planärendet som ett upphävande av detaljplanebeslutet blir aktuellt (se prop. 2009/10:215 s. 88 samt MÖD 2014:12). Vid den avvägning mellan allmänna och enskilda intressen som ska ske, bör beaktas om de boende i området haft anledning att förvänta sig att ny bebyggelse skulle innebära olägenheter och framför allt omfattningen av dessa olägenheter (jfr t.ex. MÖD:s dom den 23 augusti 2013, P 9683-12). Prövningen avser inte om kommunen valt den mest optimala lösningen utan endast om den valda lösningen uppfyller lagens krav.

Inledningsvis finner domstolen att det saknas anledning att ifrågasätta kommunens uppgifter om att behov av förtätning finns och att platsen i och för sig är lämplig med hänsyn till närheten till kommunikationer och service.

Parkeringsplatser

De klagande har framfört att antalet parkeringsplatser kommer att bli för få om marken används till att bygga bostäder samt att framkomligheten för räddningsfordon kommer att försämrats. Kommunen har anfört att vid bygglov avseende den nya fastigheten kommer en ny gemensamhetsanläggning att bildas där andelstal för parkeringsplats fördelas mellan nuvarande fastigheter och den nya fastigheten. Slutlig utformning av utrymningsvägar kommer även att regleras i bygglovet. Mark- och miljödomstolen finner att bedömning av nödvändigt antal parkeringsplatser och utrymningsvägar som regel får anses omfattas av kommunens självbestämmande. Domstolen bedömer att kommunen i denna fråga inte kan anses ha överskridit det handlingsutrymme som kommunen har enligt PBL.

Påverkan på nuvarande fastigheter i form av vibrationer

I detaljplanen har ingen riskanalys beträffande pålning och dess eventuella konsekvenser på omkringliggande byggnader gjorts. Mark- och miljödomstolen konstaterar att det åligger byggherren att vidta de försiktighetsåtgärder som behövs för att bedöma de skador som kan uppkomma till följd av pålnings- och sprängningsarbeten. Domstolen bedömer därför att kommunen inte heller i denna fråga kan anses ha överskridit det handlingsutrymme som kommunen har enligt PBL.

Ökad skuggbildning/insyn

Det aktuella området ligger inom Alingsås tätort. Läget gör att de klagande i och för sig har att räkna med att det sker en viss förtätning av området. Detaljplanen medger emellertid att en byggnad i tre våningar plus en indragen vindsvåning placeras på ett relativt kort avstånd från bostadshuset på fastigheten X.

Mot bakgrund av vad som framkommit i målet och vid domstolens syn, finner mark- och miljödomstolen att användningen av den planerade byggnaden kommer att medföra en påtaglig känsla av insyn för större delen av de boende på fastigheten X. Vidare kommer en byggnad i enlighet med detaljplanen att medföra en betydande skuggbildning och begränsning av utsikten för de boende på fastigheterna X och Y. Därtill kommer en känsla av instängdhet som

man inte haft att räkna med. Mark- och miljödomstolen bedömer därför att de olägenheter som klagandena kommer att utsättas för är betydande olägenheter i den mening som avses i 2 kap. 9 § PBL.

Den avgörande frågan i målet är därför om dessa olägenheter väger tyngre än det allmänna intresset av att bygga fler bostäder.

Vid den avvägning som ska göras mellan allmänna och enskilda intressen enligt den s.k. proportionalitetsprincipen (2 kap. 1 § PBL) finner mark- och miljödomstolen att de avsevärda olägenheter som detaljplanen medför för de boende på fastigheterna X och Y i form av främst insyn men såvitt även avser totalt förbyggd utsikt och skuggning överväger det allmänna intresset av att bebygga området enligt den antagna detaljplanen (Jmf MÖD:s dom 2017-02-01, mål nr. P 2112-16). Detaljplanen ska därför upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 26 februari 2018.

Gunnar Bergelin

Rolf Dalbert

I domstolens avgörande har deltagit tf. chefsrådmannen Gunnar Bergelin, ordförande, och tekniska rådet Rolf Dalbert. Föredragande har varit beredningsjuristen Emelie Karlsson.